

● PROSTOVOLJNO DELO Z OTROKI IN MLADINO

KJE SMO?

Nemalo kritik smo že brali in slišali o posledicah nesmotrno porabljenega prostega časa mladosti, o nesrečah in zablodah, ki se pojavljajo v zadnjem času. Ob vsakem takim razmišljanju in dogodku pa se sprašujemo, kaj nam je storiti in ugotovljamo, da je to dolžnost doma, šole, hišnega sveta ali krajevne skupnosti, mladinskih, športnih in drugih organizacij. V mnogih primerih se te ugotovitve s tem tudi končajo.

Imamo vrsto ustanov, ki se ukvarjajo s problemi otroka in mladostnika. Vendar le-te težko zmagujejo svoje delo, ker ugotovljajo, da v številnih primerih niso dovolj učinkovite. Pa ne le pri vprašanju denarja, ampak pristopa k človeku, načinu, kako se mu približaš, neposrednosti in spontanosti, ki je gotovo vprašljiva. Velikokrat je pri tem prisotno nezaupanje, odpor, da te imajo nekje zapisane, da si v »evidenci« — skratka, da si »primer«.

Starši otrok se velikokrat sprašujejo, kam naj se obrnejo, če bi radi popeljali otroka na izlet, naravno, na krajši smučarski izlet, na drsanje, na plavanje, ipd.

Ne smemo pozabiti, da v naši občini deluje precej družbenih organizacij, da so v okviru vrtecev, osnovnih šol in društev, organizirane določene aktivnosti (člaba-urice, ure pravljic, planinsko društvo, taborniki, smučarski klub, razne letovalne prireditve, pustovanja ter razna športna in druga tekmovanja), vendar vse to preko dela družbenih organizacij.

Veliko premalo pa je res prava prostovoljnega dela oz. aktivnosti, kjer bi se skupaj srečali otroci, mladostniki, malo starejši in starejši občani, vendar brez cilja, da bi od kogarkoli pričakovali pohvalo ali denarno nagrado, pač pa zaradi lastnega veselja in dobrega občutka, da smo dali tujim, pa tudi svojim otrokom nekaj domislje, spretnosti, znanja in dobre volje.

V vrtcih imamo 21% predšolskih otrok. Vsi starši plačujejo

otroško varstvo s samoprispevom ali neposredno. Zato je potrebno najti način in oblike, kako nuditi tudi tistim otrokom, ki niso vključeni v VVO, enakovredno izobrazbeno osnovo. Že res, da VVO organizirajo obvezno malo šolo, brigadirske vrtnice in druge prireditve, osnovne šole pa vrsto interesnih dejavnosti, a se poraja vprašanje, kako zagotoviti tem otrokom nekaj več ne da bi se izgovarjali na pomanjkanje denarja oz. na nekaj, kar ne moremo storiti v otroškem varstvu, skrbitvu in šolstvu.

Menim, da bi lahko veliko naredili z organiziranimi oblikami prostovoljnega dela na igriščih. Zdravstveno stanje naših otrok je vse bolj ogroženo — telesne deformacije so v porastu, nervozni otroci so že občutljivi, otroci se hitro telesno in duševno utrudijo. Tako ogrožena telesna zmogljivost pa ne more postati trden temelj za bodočega delavca, ustvarjalca in samoupravljalca.

Prostih igralnih površin imamo dovolj, le da niso pravilno povsod približane otrokovemu bivalnemu okolju. Vsi si moramo prizadevati, da bodo vzporedno z zidavo stanovanj rasla tudi otroška igrišča. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da tudi otroci na podzemljih potrebujejo igrišča. Vlada namreč napačna miselnost, da vaški otrok, ki živi sredi narave, ne potrebuje igrišča. Vendar to ni res. Danes vasi niso več otrdane od civilizacije — skozi vodijo ceste, polne avtomobilov, zemlja v bližini naselij je obdelana, veliko kmečkega prebivalstva je zaposlenega v industriji. Otroci pa ostajajo brez pravilne varstva in vodenja in so tudi tu prepuščeni cesti.

Omenim naj, da je bila v februarju letos v Ljubljani ob priložnosti razstave učil organizirana okrogla miza na temo »Organizirane oblike vzgoje otrok v krajevni skupnosti«, kjer smo prišli predvsem do zaključkov, da je potrebno organizirati čimveč takih oblik vzgojnega dela, ki bodo otrokom omogočile, da bodo spoznavali svet in ljudi ter obvladovali prostor in čas, pra-

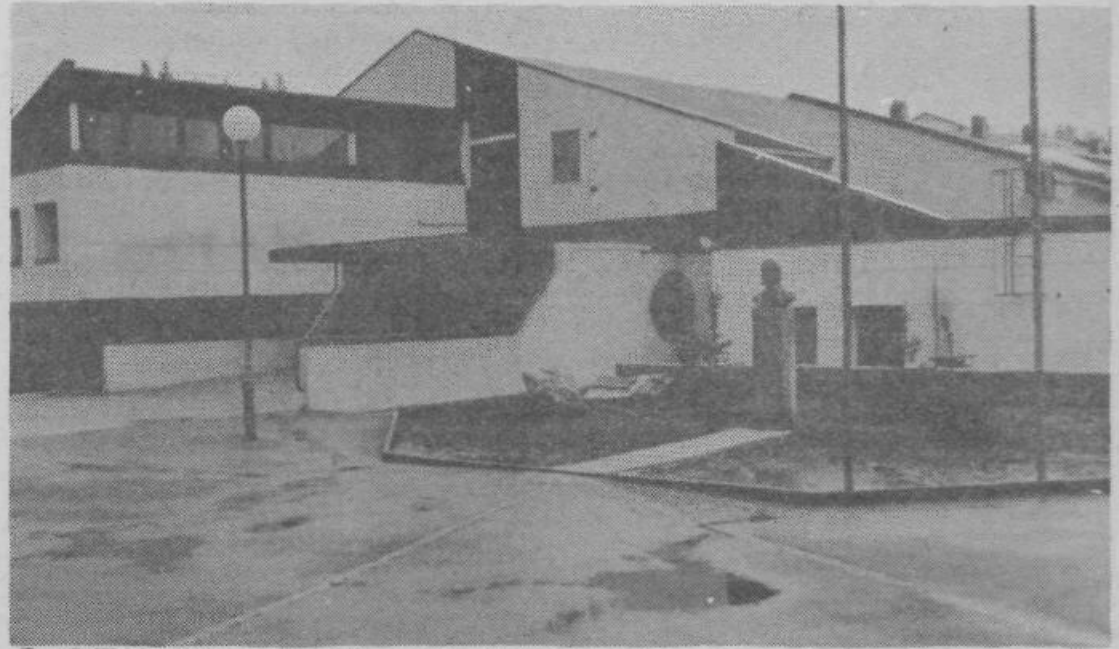
vila in norme obnašanja. Na tem področju je potrebno doseči kvalitativne premike, zato moramo sprejeti vsako pobudo občanov ter se dogovoriti za usklajeno akcijo prostovoljnega dela.

Naj na koncu prikazemo samo en primer:

V Ljubljani na Bratovzevi ploščadi so se nekateri izmed otrok tako dolgočasil, da so že kar slabo vplivali na druge. Pa so se odgovorni v krajevni skupnosti odločili, da nekaj storijo. Povezali so se s dvema ustanovama (Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše ter Višja šola za socialne delavce) in so skupaj organizirali igralne popoldneve na ploščadi, še prej pa vzpostavili stik s šolo. Njihov cilj je bil, da se na ploščadi vnese nekaj novega, kar bi povežalo razkropljene otroke ter jih naučili, kako lahko sodelujejo drug z drugim in končno »zbudijo« tudi starše. Omogočili so jim bolj enakopraven odnos. Petletni otrok se je na primer družil tudi s sedemnajstletnikom. Starši otrok, drugi mladinci in mladinke so seveda za priprtimi okni iz varne razdalje opazovali to »čudno« početje odraslih. Otroci so bili sproščeni v pogovoru, povedali so kar potrebujejo, česa ne želijo in so vsak dan spravevali, kdaj se bodo spet dobili. Vsi ti odrasli so se prišli igrati z njimi zato, da bi dokazali, da je narobe samo čakati kaj se bo zgodilo in da je še bolj zgrešeno valiti vso krivdo za podivjane otroke na ustanove, ki da jih ne vzgajajo in ne učijo dobro.

Tudi v naši občini si želimo nekaj podobnega, odvisno pač od otrokovih potreb in okolja v katerem se nahajajo. Zatorej prosimo vse zainteresirane, ki bi se kakorkoli želeli vključiti v organizirane oblike prostovoljnega dela v svoji krajevni skupnosti, da to sporočijo Skupnosti otroškega varstva Grosuplje, kjer se bomo lahko ob sodelovanju z določenimi strokovnimi ustanovami dogovorili in organizirali najprimernejše oblike prostovoljnega dela z otroki in mladino.

Elica Malnar

Prvošolčki in maturanti so pod isto streho. (Foto: Milan Žurman)

● NA OBISKU V ŠOLSLEM CENTRU »JOSIP JURČIČ«

PROBLEMI OSTAJAJO

Spor med Ivančnogoričani in Stičani glede nove šole je bil po desetletjih polnih sestankov (na katerih je nemalokrat prišlo do hudih preprirov) končno rešen. Princip — volk sit in koza cela — se je tudi tokrat obnesel. Med Stično in Ivančno gorico so začeli graditi nov šolski center. Mnogi problemi — od mrzlih prostorov do neprimerne opremljenosti učilnic — so z novo šolo izginili, nekateri pa so vendarle ostali. Tem so se z usmerjenim izobraževanjem pridružili novi.

Na hodniku nove zgradbe lahko srečaš prvošolčka, osmošolca, maturanta... Sedaj so se že nekoliko navadili drug na drugega, a kljub vsemu še pride do nesoglasij med njimi. »Nikakor ne moremo vzpostaviti zares tipičnega srednješolskega ritma«, tarnajo srednješolci.

Rešitev bi bila druga faza izgradnje, o kateri so ob začetku gradnje prve faze veliko govorili, sedaj pa je postala naenkrat nezvedljiva. Prav prostorska stiska je tudi glavna ovira (ob mnogih manjših, a nič manj pomembnih), da dislocirana enota kvinarjev ne more postati samostojna enota, ker bi za to potrebovali nove primerno opremljene delavnice. Tako bo tudi v naslednjem šolskem letu usmerjeno izobraževanje v novem šolskem centru vključevalo družboslovno usmeritev in kovinarsko usmeritev kot dislocirano enoto. Škoda, kajti po rezultatih predpisa lahko vidimo, da je zanimanje za kovinarsko usmeritev precej večje (vpisalo se je štiriinšestdeset osnovnošolcev) kot zanimanje za družboslovno usmeritev (dvaindvajset osmošolcev). Te številke pa nas hkrati opozarjajo na problem, ki se je pojavljal že pri vpisu na nekdanjo stiško gimnazijo. Število vpisanih učencev ob predpisu je mnogo manjše od števila učencev, ki jih kasneje na srednjo šolo sprejmemo. Žal temu ni vzrok povečanje zanimanja za to srednjo šolo, temveč neuspešno opravljen preizkus znanja oz. odbita prošnja za vpis na neki drugi srednji šoli, kamor se je vpisalo preveliko število učencev. Nekateri srednje šole opravijo selekcijo in izberejo najboljše učence. Ostali pa so se prisiljeni preusmeriti. In kot kaže, bodo tudi letos morala biti odprta vrata Srednje šole družboslovne usmeritve Ivančna gorica—Stična za vse te preostale učence.

Učbeniki, profesorski kader...

Eden osnovnih problemov, s katerim se srečujejo učenci usmerjenega izobraževanja, je problem učbenikov. Medtem ko imajo družboslovci na voljo učbenikov za približno polovico predmetov, je stanje pri kovinarjih mnogo slabše. No, nekateri učbeniki tudi za kovinarsko usmeritev kljub vsemu obstajajo; nekateri so celo po besedah profesorjev tako obsežni in strokovni, da bi z znanjem njihove vsebine z lahkoto naredil izpit tudi na strojni fakulteti.

S profesorskim kadrom na družboslovni usmeritvi nimajo

težav. Vsi, razen dveh, imajo diplomu, pa tudi tema dvema manjka le še nekaj izpitov. Nekoliko večji problemi so na kovinarski usmeritvi. Rabijo več profesorjev za strokovne predmete, konkretno strojne inženirje, ki pa jih nikakor ne morejo dobiti, saj se čuti pomanjkanje teh kadrov celo v proizvodnji. Prav tako zaman iščejo učitelje praktičnega pouka, čemur so glavni vzrok ostri pogoji, po katerih mora biti učitelj praktičnega pouka kovinar in hkrati tudi inženir. Vprašanje, kam po končani srednji šoli družboslovne usmeritve, si srednješolci pogosto zastavljajo. Znano je, da se po končani družboslovni usmeritvi učenci lahko vpišejo samo na pravno fakulteto. FSPN in filozofsko fakulteto. Torej je usmerjeno izobraževanje v primerjavi z gimnazijo bistveno omejeno število fakultet, na katere se lahko srednješolci vpišejo.

Dejavnosti na šoli

»Krožkov na šoli je veliko,« so mi dejali učenci Srednje družboslovne usmeritve, »toda večina jih, žal bolj životari kot resnično živi.« Kaj je temu vzrok? Verjetno bi lahko postavili na prvo mesto problem vozačev in slabih voznih zvez. Večina učencev se namreč vozi iz Grosuplja. Višnje gore, Trebnjega, Zagradca, Ambrusa... Medtem, ko imajo Grosupelčani in Višnjegorci avtobuse in vlake še dokaj pogosto, je precej neurejen prevoz za učence, ki se vozijo iz Suhe krajine. Ti takoj po končanem pouku hitijo na avtobus, sicer bi morali na naslednjega čakati do večera, ali pa iti peš domov, kar pa je seveda mnogo predelež. Zgodi se da pridejo na določen krožek, sestanek, vajo... trije učenci. Tako

v krožku sodeluje le nekaj učencev, ki se z vsemi močmi trudijo, da delo krožka ne bi prenehalo. Da pa ne bi posploševali, povsod seveda ni tako. Posebno uspešno, pravijo učenci, delujejo dramski krožek, športno društvo, pevski zbor... Tudi na raznih tekmovanjih kot »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti«, kvizu »Tito—Revolucija—mir«, na raznih nogometnih in rokometnih turnirjih itd. učenci uspešno zastopajo svojo šolo.

Veliko bi lahko še napisali o problemih in tudi uspehih ter delu na srednji šoli družboslovne usmeritve Ivančna gorica—Stična. Morda bi nenazadnje morali omeniti tudi odnose, ki vladajo na šoli med profesorji in učenci ter med samimi profesorji, saj je tudi od tega odvisen uspeh šole. Žal o tem ne bomo spregovorili. O vsem tistem, kar sem tako mimogrede slišala in razbrala iz pogovorov srednješolcev, predstavnik razredov na našem razgovoru niso hoteli spregovoriti. Vse, kar so dejali glede odnosov med njimi in profesorji je bilo: »No ja, saj so kar dobri.« Na vsa svoja nadaljnja bolj prava stvaritva vprašanja odgovora nisem dobila. Mogoče je res, da so odnosi na šoli čisto v redu; morda so bile besede, ki sem jih slišala na avtobusu le jezni izpad skupine srednješolcev, ki so zaradi slabih ocen valili krivdo na profesorje in pretiravali v svojem pripovedovanju o njihovem neprimerem odnosu do njih. Morda pa je tukaj del problema, ki mu srednješolci, predvsem pa profesorji, posvečajo premalo pozornosti.

Za uspešno delo na šoli pa je lahko temeljnega pomena.

MARJETA ROGLIČ

TEKMOVANJE ZNANJA V ŠENTVIDU

Pred 35. leti in več so naši borci zmagovali z orožjem, pogumom in znanjem, pri čemer je bila njihova glavna učiteljica vojna sama. Zmagovali in zmagnali so nad sovražnikom, pomanjkanjem tega in onega, lakoto, mrzozem in dežjem, kar je zadrževalo od njih načelovskih napov. Zmogli so jih, ker jih je bodrila vera v lepše življenje. Sebi in svetu so hoteli dokazati, da lahko živimo svobodni pod svobodnim soncem.

Tudi danes zmagujemo. Pa ne z vožjem. Puške je zamenjalo delo in nanje, kri — znoj. A vendar, z izkušnjami preteklosti se je laže bojevati, ato moramo biti nanje ponosni in jih noramo negovati.

V soboto se je v Šentvidu odvijal občinski nivo tekmovanja »Tito-

Revolucija — mir, na temo »Nastajanje nove Jugoslavije.« Tekmovanja so se udeležile ekipe OŠ, posebej pa ekipe OO ZSMS iz KS, OZD in srednjih šol. Tekmovalci so odgovarjali na vprašanja pisno. Ne ekipno, temveč kot posamezniki.

Najboljši posamezniki iz ekip osnovnih šol so bili iz osnovnih šol Dobrepolja, Stične in Grosuplja: Franci Novak, Brigita Zajec ter Zdenka Škerjanc.

Med ekipami OO ZSMS iz KS in Srednjih šol so največ znanja pokazali Renata Jakopnc, Mojca Steklarič in Katarina Marolt, vse tri dijakinje Srednje šole družboslovne usmeritve. Prvi trije iz obeh kategorij

bodo zastopali našo občino na regijskem tekmovanju.

Ekipe osnovnih šol pa so se pomerile na ustnem tekmovanju iz osnovnega in dodatnega gradiva ob 40-letnici ustanovitve 15. in 18. divizije oz. dogodkov v naši občini pred 40 leti. Zmagnali sta druga in prva ekipa OŠ Šentvid pri Stični pred OŠ Stična. Praktične nagrade sta tekmovalcem prispevala Rašica in Iskra-Zmaj iz Šentvida.

Trenutki napetosti so mimo a ne za vse. Zmagovalce še čakajo novi, a upajmo, da ne prebudijo v regijskem tekmovanju v Domžalah. Upamo in si želimo, da bi se tudi tam odrezali tako dobro kot v soboto v Šentvidu. In zanje bomo držali pesti!

Franci Grlica

Generalkolovnik Jože Ožbolt med pogovorom z učenci na občinskem kvizu »Tito—Revolucija—mir« v Šentvidu pri Stični (foto: Bojan Ambrož)

Na podlagi 55. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 3/81) 28. in 20. člena Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Grosuplje za obdobje 1981—1985 in 23. člena enotne metodologije za določanje in evidentiranje stanarin v SRS (Ur. l. SRS, št. 25/81) je skupščina Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Grosuplje na seji dne 14. 4. 1983 sprejela

SKLEP

o določitvi stanarine v občini Grosuplje

I. S tem sklepom se določi stanarina v občini Grosuplje. Višina stanarine se določi tako, da se povijšajo stanarine v občini Grosuplje v povprečju za 20%.

II.

Višina stanarine se določi tako, da znaša letno 1,50% revalorizirane vrednosti stanovanja. Mesečna stanarina se določi tako, da se na podlagi prvega odstavka te točke izračunani denarni znesek deli z 12.

Vrednost stanovanja je izračunana na podlagi določil Pravilnika o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš ter po sistemu točkovanja (Ur.l.SRS, št. 25/81).

III.

Z dnem, ko začne veljati ta sklep se preneha uporabljati dosedanji način obračunavanja stanarin.

IV.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v glasilu OK SZDL »Naša skupnost«, uporablja pa se od 1. 5. 1983 dalje.

Številka: 456

Datum: 13. 4. 1983

Predsednik
skupščine Samoupravne
stanovanjske skupnosti
občine Grosuplje:
Andrej Struna I.r.